

30. Rakennusvirasto

HALLINNOLLINEN OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Hallinnollinen osasto on rakennusviraston organisaatiossa jaettu kansliatoimistoon ja henkilöasiaintoimistoon.

Kansliatoimiston tehtävänä on lähinnä yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston hallintaan liittyvien tehtävien hoitaminen, kuten lautakunnan ja sen asettamien jaostojen esityslistojen ja pöytäkirjojen laatiminen, lautakunnan sekä viraston kirjeen-

vaihdosta huolehtiminen, kirjaaminen, sopimusten ja lainopillisten lausuntojen laatiminen yms.

Henkilöasiaintoimiston tehtävänä on lähinnä rakennusviraston henkilökuntaa koskevien yleisten sosiaalisten tehtävien hoitaminen, kuten esimerkiksi sairaus- ja tapaturmakorvausasiain, eläkeasiain yms. valmisteleminen.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

19 (18) vakinaista viranhaltijaa,
5 (5) tilapäistä viranhaltijaa,
28 (24) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi lainopin kand. **O l a v i J u u t i**, kansliatoimiston päällik-

könä varatuomari **E e r o T y l l i n e n** sekä henkilöasiaintoimiston päällikkönä dipl. ins. **V a l m u R a n t a**. Osastosihteerinä toimivat varatuomarit **A i m o H i m b e r g** ja **K a i j a S o m i s k a**, viimeksi mainittu eroamiseksi 30.1.1967 asti sekä 1.7.1967 lukien **H e i k k i A h o**.

TOIMINTA

Hallinnollisen osaston toiminta on yhäti kehittynyt ja laajentunut. Kansliatoimiston henkilökunta on hoitanut edelleen normaali-

sen tehtäviensä lisäksi Jäähallin ja Kaupunginteatterin rakennustoimikuntien kansliatoimintaa.

TAPATURMAT JA SAIRASTUMISET RAKENNUSVIRASTON TÖISSÄ

Tilastokautena 1.12.66—30.11.67 sattui kaikkiaan 1 082 työtapaturmaa. Ne jakautuivat seuraavasti:

Konevarikko	60 tapaturmaa
Hankintatoimisto	8 »
Talorakennusosasto	377 »
Katurakennusosasto	334 »
Puhtaanapito-osasto	171 »
Puisto-osasto	98 »
Kk.palkkaiset	34 »
<hr/>	
Yhteensä	1 082 tapaturmaa

H u o m a u t u s : Luvuissa ovat mukana vain loppuunkäsittelyt tapaukset.

Kertomusvuoden aikana sattuneiden tapaturmien osalta oli päivärahaan oikeutettuja 849 työntekijää, joille maksettiin rakennus-

viraston kassan kautta korvauspäätösten perusteella 597 916,90 markkaa.

Työntekijät oli vakuutettu Vakuutusyhtiö Pohjolassa ja kaupunki on vastaanottanut kaikista vakuutuksista aiheutuneista menoista. Nämä Vakuutusyhtiö Pohjolalle suoritetut tapaturmavakuutusmaksut, elinkorot ym. jakautuvat osastoittain:

	mk
Hallinnollinen osasto	253
Yleinen osasto (Konevarikko p.l.)	10 858
Konevarikko	57 364
Talorakennusosasto	264 361
Katurakennusosasto	357 099
Puhtaanapito-osasto	136 607
Puisto-osasto	48 918
	<hr/>
Yhteensä	875 462

Rakennusvirastolle kertyi sairausvakuutusmaksuja seuraavasti:

	mk	Katurakennusosaston osuudelta ...	250 188
Viranhaltijoista ja toimihenkilöistä	62 254	Puhtaanapito-osaston osuudelta ...	140 011
Yleisen osaston osuudelta	45 903	Puisto-osaston osuudelta	30 510
Talorakennusosaston osuudelta ...	152 804		<hr/>
		Yhteensä	681 672

Henkilöasiaintoimistossa käsiteltiin kertomusvuonna yhteensä 274 eläkeanomusta sekä 25 hautausavustusanomusta.

Eläkkeelle siirtyi:

— iän perusteella 128 henkilöä

— sairauden perusteella 83 »

— tapaturman perusteella ... 1 »

Leskieläkkeitä myönnettiin:

— työsuhteessa kuolleen leskelle 24

— eläkkeellä kuolleen leskelle 39

Helsinki-mitali esitettiin myönnettäväksi 18 hengelle.

Kaupunkiliiton ansiomerkki esitettiin myönnettäväksi 61 hengelle.

YLEINEN OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Yleiseen osastoon kuuluvat ne taloudelliset ja teknilliset toimistot ynnä laitokset, jotka palvelevat viraston toimintaa kokonaisuudessaan. Nämä ovat: kassa- ja tilitoimisto, hankintatoimisto, järjestelytoimisto sekä konevarikko.

Osastolle kuuluvien rakennusvirastoa palvelevien tehtävien lisäksi yleinen osasto antaa lausuntoja kaupungin muille elimille, maksaa palkat myös satamarakennusosaston työmailla, toimii kaupungin yhteishankintaelimänä, vuokraa eräitä tarvikkeita ja työkooneita sekä suorittaa tilaustöitä kaupungin toisille laitoksille.

Kassa- ja tilitoimiston henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

22 (22) vakinaista viranhaltijaa,
5 (5) tilapäistä viranhaltijaa,
10 (9) työsopimussuhteessa olevaa kk-palkkaista toimihenkilöä,

4 (3) työsopimussuhteessa olevaa tuntipalkkaista toimihenkilöä.

Hankintatoimiston henkilökunnan ja työntekijäin vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

22 (22) vakinaista viranhaltijaa,
2 (2) tilapäistä viranhaltijaa,
11 (11) työsopimussuhteessa olevaa kk-palkkaista toimihenkilöä,

48 (48) työntekijää.

Järjestelytoimiston henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

1 (1) vakinainen viranhaltija,	1 (1) työsopimussuhteessa oleva tunti-
3 (3) tilapäistä viranhaltijaa,	palkkainen toimihenkilö.
12 (7) työsopimussuhteessa olevaa kk-palk-	
kaista toimihenkilöä,	

Konevarikon henkilökunnan ja työntekijäin vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

18 (18) vakinaista viranhaltijaa,	toimiston päällikkönä kamreeri, dipl.ekonomi
2 (2) tilapäistä viranhaltijaa,	U l l a K o n t u l a, hankintatoimiston pääl-
21 (21) työsopimussuhteessa olevaa kk-	likkönä ekonomi L e o M o l a n d e r, järjes-
palkkaista toimihenkilöä,	telytoimiston päällikkönä dipl.ins., ekonomi
255 (243) työntekijää.	E r k k i E l o m a a sekä konevarikon pääl-
Osaston päällikkönä toimi tekn.lis. L e m m i t t y S a l m e n s a a r i, kassa- ja tili-	likkönä dipl.ins. E e r o P u o m i.

TOIMINTA

Osastossa on kehitetty edelleen varsinaisten menojen määrärahojen käyttösuunnitelua ja velvoitteiden valvontaa. Osaston määrärahoihin ei olekaan tarvinnut tilivuonna pyytää mitään ylityksiä. Varastotoimintaa on ollut pääasiassa O u l u n k y l ä n varastolla. Järjestelytoimisto on kiinnittänyt erikoista huomiota palkkausmenetelmiin ja toimintasuunnitteluun.

Oma työkonekanta on poistojen vuoksi lisääntynyt vain hitaasti. Vuoden loppupuolella työllisyistyöt ovat vaatineet vieraiden työkoneiden käyttöä entistä enemmän.

Vuoden vaihteessa oli työmaiden käytössä noin 260 omaa ja 300 vuokrattua suurempaa työkoneita.

KASSA- JA TILITOIMISTO

Kassa- ja tilitoimiston tehtävät jakautuivat:

— kirjanpitoon,	— kassatoimeen sekä
— palkkalaskentaan,	— työsuhdeasiainhoitoon.

OMAIUUUSTASE 31.12.1967

Aktiivat	1967	1966
Rahoi t u s a k t i i v a t:		
Kassavarat:		
Käteisvarat	26 573	37 347
Shekkitili	15 940	142 357
Postisiirtotili	49 372	310 064
Ennakkokassavarat	37 597	30 955
	<u>129 483</u>	<u>520 725</u>
Velalliset:		
Sekalaiset	314 643	365 664
Tulojäämät:		
Puhtaanapitomaksuja	82 216	67 081
Sekalaiset	1 101 800	471 971
	<u>1 184 016</u>	<u>539 053</u>
Varastot:		
Rakennustarvikkeita	1 975 622	1 898 427
Sepeliä, betoniputkia sekä betonihiekkaa	230 562	435 464
Koneosia	798 125	927 740
Konttoritarvikkeita	15 824	16 946
Muut tarvikkeet	4 137	9 980
Konekorjaamon puolivalmiit työt	110 570	—
	<u>3 134 840</u>	<u>3 288 559</u>
Ennakkomenot:		
Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirille	191 493	
Kaasulaitoksen painejohto Viikissä ...	10 347	
Vesilaitoksen vesijohto Viikissä	34 776	—
	<u>236 617</u>	
Talletetut vieraat arvopaperit	611 672	505 334
Laskennalliset saatavat:		
Nostamattomat määrärahat	80 912 676	76 449 711
Kaupungin kassa, lähetetili	5 570 724	3 461 165
	<u>mk 92 094 674</u>	<u>mk 85 130 215</u>

Passiivat	1967		1966	
Rahoituspassiivat:				
Velkojat:				
Veronpidätykset	1 570 987		1 254 621	
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	459 869		325 000	
Sekalaiset	<u>3 139</u>	2 033 997	<u>2 000</u>	1 581 622
Menojäämät:				
Sekalaiset		8 536 328		6 593 546
Vapaina siirtyneet määrärahat:				
Varsinaiset menot	1 790 282		1 240 448	
Pääomamenot	<u>61 752 126</u>	63 542 408	<u>44 477 263</u>	45 681 711
Sidottuina siirtyneet määrärahat:				
Varsinaiset menot	119 914		932 000	
Pääomamenot	<u>17 250 352</u>	17 370 267	<u>29 836 000</u>	30 768 000
Talletetut vieraat varat:				
Arvopaperit		611 672		505 334
		<u>mk 92 094 674</u>		<u>mk 85 130 215</u>

Rakennusviraston menot vuosina 1958—1967¹⁾.
Byggnadskontorets utgifter åren 1958—1967¹⁾.
Expenditure of the Office, 1958—1967¹⁾.

Vuosi År	Tilivuoden määrärahojen käyttö Förbrukning av räkenskaps- årets anslag Sums used during finan- cial year mk	Ed. vuosien siirtomäärä- rahojen käyttö Förbrukning av överförda anslag från tidigare år Sums trans- ferred from previous year used mk	Työllisyys- työt Sysseisätt- ningsar- beten Provision of work mk	Kaupungin muilla viras- toille ja lai- toksille suo- ritetut työt Arbeten för stadens övri- ga ämbets- verk Work for other city depart- ments and authorities mk	Yksityisille suoritetut työt Arbeten för privata uppdrags- givare Work for private people mk	Menot yhteensä Utgifter sammanlagt Total expenditure		Muun- toke- roin Trans- pone- rings- koeffi- cient Con- ver- sion coeffi- cient	Kaup. asukas- luku Stadens invånar- antal City popula- tion	Menot asukasta kohden Utgifter per in- vånare Expendi- ture per in- habitant mk
						Todelliset Verkliga Actual mk	Muunnettuina Transponerade Converted mk			
1958	50 869 143	19 422 989	22 019 641	18 767 047	3 618 670	114 697 490	149 106 737	1,30	431 049	345,—
1959	46 702 652	19 732 763	16 724 566	16 658 479	8 456 418	108 274 878	141 840 090	1,31	441 678	321,—
1960	46 992 571	19 868 316	2 586 150	16 213 426	9 123 211	94 783 674	119 427 429	1,26	448 315	266,—
1961	53 534 317	27 784 497	1 038 080	22 122 891	2 727 692	107 207 477	134 009 346	1,25	457 121	293,—
1962	66 707 846	25 173 535	640 602	21 160 712	5 430 781	119 113 476	146 509 575	1,23	467 371	313,—
1963	68 708 758	40 602 272	141 141	20 020 636	1 330 829	130 803 636	155 656 326	1,19	477 110	326,—
1964	89 012 161	42 457 928	1 817 168	9 607 291	751 871	143 646 419	156 574 596	1,09	487 422	321,—
1965	104 096 275	62 692 704	6 016 993	10 594 849	1 933 799	185 334 620	194 601 351	1,05	494 796	393,—
1966	168 267 387	41 963 944	8 518 025	23 109 495	1 307 503	243 166 357	250 461 347	1,03	507 283	493,—
1967	144 236 048	61 271 585	11 201 448	24 952 443	1 200 146	242 861 670	242 861 670	1,00	516 472	470,—

¹⁾ Menot todellisina sekä muunnettuina virallisen indeksisarjan »Tukkuhinnat, kaikki tavarat, jossa vuosi 1913 = 100» mukaan.

²⁾ Utgifterna verkliga samt transponerade enligt officiella indexserien »Partiprisen, alla varor där året 1913 = 100».

³⁾ Actual expenditure and expenditure converted according to the official Wholesale price index 1913 = 100.

Rakennusviraston tulot vv. 1958—1967¹⁾.
Byggnadskontorets inkomster åren 1958—1967¹⁾.
Income of the Office, 1958—1967¹⁾.

Vuosi År	Todelliset Verkliga Actual	Muunnettuina Transponerade Converted	Muuntokerroin Transponeringskoefficient Conversion coefficient	Vuotuinen lisäys (+) » vähennys (—) Årlig ökning (+) » minskning (—) Yearly increase (+) » decrease (—)
1958	8 469 645	11 010 538	1,30	— 2.7 %
1959	6 691 936	8 766 436	1,31	+ 20.4 %
1960	8 370 108	10 546 336	1,26	+ 20.3 %
1961	8 131 635	10 164 543	1,25	— 3.6 %
1962	14 550 740	17 897 410	1,23	+ 76.0 %
1963	17 812 055	21 196 345	1,19	+ 18.4 %
1964	18 554 361	20 224 253	1,09	— 4.6 %
1965	23 462 369	24 635 487	1,05	+ 21.8 %
1966	25 577 901	26 345 238	1,03	+ 6.9 %
1967	25 593 187	25 593 187	1,00	— 2.9 %

¹⁾ Tulot todellisina sekä muunnettuina virallisen indeksisarjan »Tukkuhinnat, kaikki tavarat, jossa vuosi 1913 = 100» mukaan.

²⁾ Inkomsterna verkliga samt transponerade enligt officiella indexserien »Partiprisen, alla varor där året 1913 = 100».

³⁾ Actual income and income converted according to the official Wholesale price index 1913 = 100.

30. Rakennusvirasto

Tilitositteita kertyi yhteensä seuraavasti:

	1967	1966
	kpl	kpl
— maksumääräyksiä .	68 808	65 610
— kassatositteita	17 411	16 723
— muistiotositteita ...	5 354	5 185
Yhteensä	91 573	87 518
<i>Laskutuksia kertyi yhteensä</i>	8 436	8 256
<i>Lähetteitä kertyi yhteensä</i>	1 209	1 182
<i>Tilivientejä kertyi yhteensä</i>	n. 205 900	n. 212 190
<i>Postisiirtomääräyksiä kertyi yhteensä</i>	18 012	17 145
<i>Pankkisiirtomääräyksiä kertyi yhteensä</i>	9 966	9 648

Tilitositteiden lukumäärä nousi 4,6 % verrattuna edellisen vuoden lukumäärään, muiden vertailulukujen jäädessä melkein ennalleen tai jopa alhaisemmiksi, kuten esimerkiksi tilivientien lukumäärän kohdalla. Maksusuoritusten lukumäärä tavara- ym. materiaalihankinnoista oli alhaisempi kuin vuonna 1966, kun taas palkkaositukset olivat lisääntyneet lähinnä työllisyystöiden johdosta.

Hallinnollinen momenttikirjanpito suoritettiin, kuten ennenkin, kahdella Exacta-kirjanpitokoneella ja sivutuotteena saatujen

tietojen lävistykset reikäkorteille annettiin primääritietoina TKK:lle, jossa alamomenttikirjanpito suoritettiin.

Velallisten reskontrakirjanpito oli edelleenkin ohjelmoitu Exacta-koneeseen ja velkojain reskontra hoidettiin kahdella Addo-kirjanpitokoneella.

Palkkalaskenta suoritettiin TKK:ssa palkkalaskentatoimistomme antamien aikailmoitusten mukaisesti.

Satamarakennusosaston työläispalkat maksettiin entiseen tapaan rakennusviraston kassa- ja tilitoimiston työläiskassanhoitajien toimesta.

Rakennusvirasto toimii itsenäisenä kassavirastona. Kassanvaihto oli v. 1967 mk 9 308 491 (v. 66 mk 8 417 816). Verrattuna edelliseen vuoteen oli kassanvaihdon lisäys 10,6 %.

Palkkalautakunnan toimiston aloitteesta kävi työsuhdehoitaja useita neuvotteluja työosastojen kanssa palkkahinnoittelun 2 §:n erinäisten lisien uudelleen järjestämisestä sekä työehtosopimuksen 4 §, 4 mom:n soveltamisesta rakennusvirastoon. Neuvottelujen tuloksista on annettu selvitys kaupungin-insinöörille plk:n toimistoon lähetettävää lausuntoa varten.

Määrärahojen käyttö sekä kaupungin muille virastoille ja yksityisille suoritettut työt v. 1967 olivat seuraavat:

	mk	mk	
	1967	1966	
Talousarviovuoden määrärahojen käyttö	144 236 048	168 267 387	Työllisyysmäärärahojen käyttö ...
Ed. vuosien siirtomäärärahojen käyttö	61 271 585	41 963 944	Muille virastoille suoritettut työt ...
			Yksityisille suoritettut työt
			Yhteensä
			242 861 672 243 166 357

Rakennusviraston tulot v. 1967 olivat yhteensä mk 25 593 187 (v. 66 mk 25 577 901).

HANKINTATOIMISTO

	mk		mk
Varaston arvo oli 1.1.1967	1 898 427	Vuoden aikana käytetyn tavarän	
Vuoden aikana ostetun tavarän		arvo	10 360 605
arvo	10 437 800	Varaston arvo 31.12.1967	1 975 622

Hankinnat

Pääasiallisimmat tavaränhankinnat tehtiin kertomusvuoden aikana lähinnä seuraavilta hankkijoilta:

Julius Tallberg Oy,	Renlund Oy,
Kesko Oy,	SOK sekä
Helsingin kaupungin puutavara- ja poltto-	Starkjohann Oy.
ainetoimisto,	

Sahatun puutavaran hankinnat Helsingin kaupungin puutavara- ja polttoainetoimistolta olivat viiden viimeisen vuoden ajalta seuraavat:

1963	2 259 859	standartia	1966	2 584 373	standartia
1964	2 912 025	»	1967	2 237 517	»
1965	3 184 645	»			

Tavaratoimitukset rakennusviraston työmaille, kaupungin muille laitoksille ja yksityisille toimintimille jakautuivat markkamääräisesti seuraavasti:

	mk	
Hankintatoimisto	76 032	Kaupungin eri laitoksille ja virastoille on hankinnat hoidettu hankintasopimuksilla ja tilauksilla, jolloin tavara on toimitettu liikeestä suoraan asianomaiselle laitokselle tai virastolle. Samanlaista hankintamenettelyä on osaksi käytetty myös rakennusviraston omille osastoille tapahtuneissa hankinnoissa.
Konevarikko	127 379	
Talorakennusosasto	2 902 713	
Katurakennusosasto	5 116 825	
Puhtaanapito-osasto	566 195	
Puisto-osasto	216 102	
Satamalaitos	563 368	
Muut kaupungin laitokset	791 991	
Yhteensä	10 360 605	Toimiston suorittamien aine- ja kulutus- tarvike- sekä kone- ja kalustehankintojen kokonaisarvo oli 32 477 077 mk.

Tulot

Toimistolla oli kertomusvuoden aikana vuokratuloja vieraille lainatuista työkaluista,

työkoneista ja lipuista 34 217 mk sekä suoritetuista kuljetuksista 27 137 mk.

JÄRJESTELYTOIMISTO

Tutkimukset ja selvitykset

Osastojen ja toimistojen pyynnöstä sekä omasta aloitteesta on suoritettu seuraavia

tutkimuksia ja selvityksiä:

Katurakennusosastolle

V a l m i s t u n e e t:

Jatkotutkimus maaperän tutkimustyöryhmistä,

Tutkimus kuorma-autolavan sulassa pitämisestä,

Tutkimus viemäristön kunnossapidosta,

Tutkimus lipputankojen pystyttämisestä,

Selvitys Pasilan ja Myllypuron kivimurskaamojen kannattavuudesta,

Selvitys liputuksen järjestelystä,

Selvitys mittausjaksojen miehistösuojista ja niiden kuljetuksista,

Tilastollisia selvityksiä maansiirtoajosta, Ajankäytön tutkimus eräissä puhdistamoissa.

K e s k e n e r ä i s e t:

Selvitys kuorma-autojen optimimäärästä maansiirtoajossa,

Tutkimus kaivukoneiden työsaavutuksista, Tutkimus tarkastuskaivojen rakentamisesta,

Laskentatoimen kehittäminen,

Avustaminen katurakennusosaston toimintaohjekokoelman laatimisessa.

Talorakennusosastolle

V a l m i s t u n e e t:

Tutkimus Kontulan lastentalon elementtien asentamisesta,

Ajankäytön tutkimus Suursuon vanhainko-

din henkilökunnan asuntolan rakennustyömaalla.

Puisto-osastolle

V a l m i s t u n e e t:

Tutkimus talviaitojen teosta,

Taimien ruukutus kasvihuoneella,

Lehtien kuormauksen tutkimus.

K e s k e n e r ä i s e t:

Tutkimus nurmikoiden kevätsiivouksesta,

Tutkimus nurmikoiden paikkauksesta keväällä,

Tutkimus roskien kuormauksesta ja ajosta traktorilla,

Tutkimus mullan levityksestä,

Tutkimus puiden istutuksesta,

Tutkimus taimistojen perkauksesta,

Tutkimus pensasaitojen nuorennusleikkauksesta,

Aluekohtainen työinventointi ja palkkausjärjestelymahdollisuuksien selvitys.

*Konevarikolle***V a l m i s t u n e e t:**

Tutkimus pikakorjaamon toiminnasta,
Tutkimus konekorjaamon sähkötyöryhmän
toiminnasta.

K e s k e n e r ä i s e t:

Konekorjaamon yleistutkimus,

Tutkimus traktoriharjojen purkamis- ja ko-
koonpanotyöstä,
Koneilmoituslomakkeiden muokkaaminen
palvelemaan konelaskutusta, konetilasto-
jen laatimista ja työmaiden jälkilaskentaa.

Muut tutkimukset ja selvitykset

Rakennusviraston sisäisen postinkulun jär-
jestely,
Selvitys radiopuhelimien käytöstä,

Toimintaohjeet rakennusviraston koulutus-
toiminnasta,
Järjestelytoimiston toimintasäännöt.

Jatkuvat tehtävät

Työsuhde- ja palkkausasiain jaos aloitti
toimintansa 1.11.1967. Toiminnan tarkoituk-

sena on rakennusviraston tuntipalkkaisten
työntekijäin palkkausasioiden kehittäminen.

Työturvallisuustoiminta

1.5.1967 otettiin kokeilutarkoituksessa
käyttöön väliaikainen työturvallisuusorgani-
saatio. Sen mukaan jo 108 työpaikalla on
kahden miehen työturvallisuuselin, esimies-
jäsen ja työntekijäjäsen. Muualla yleisesti
käytössä olevaa työturvallisuustoimikuntaa
vastaa osastopäälliköiden kokous.

Valistustoiminnassa pääpaino on kohdis-
tettu työturvallisuusasenteen muokkaami-
seen ja vastuukysymyksen selvittämiseen.

Edellisenä vuonna aloitettua ensiapumiesten
koulutusta jatkettiin.

Työturvallisuustarkastuksissa kiinnitettiin
huomio, paitsi suojeluteknisiin olosuhteisiin
ja henkilökohtaisten suojavälineiden käyt-
töön, myöskin sosiaalisiin tiloihin, ensiapuun,
palosuojeluun ja työturvallisuuselinten toi-
mintaan.

Kertomusvuoden aikana käsiteltiin lop-
puun kaikkiaan 1048 työntekijälle sattunutta
tapaturmaa.

Väestönsuojelutoiminta

Varsinaisen väestönsuojelutoiminnan ohel-
la rakennusvirastossa suoritettiin valmistelut
kahta pelastusyksikköä (á 112 miestä) varten

käytettäväksi rauhanaikaisissa katastro-
feissa.

30. Rakennusvirasto

Työntekijöille sattuneet tapaturmat osastoittain vv. 1966—1967.
 Olycksfall bland arbetarna åren 1966—1967.
 Accidents to employees, 1966—1967.

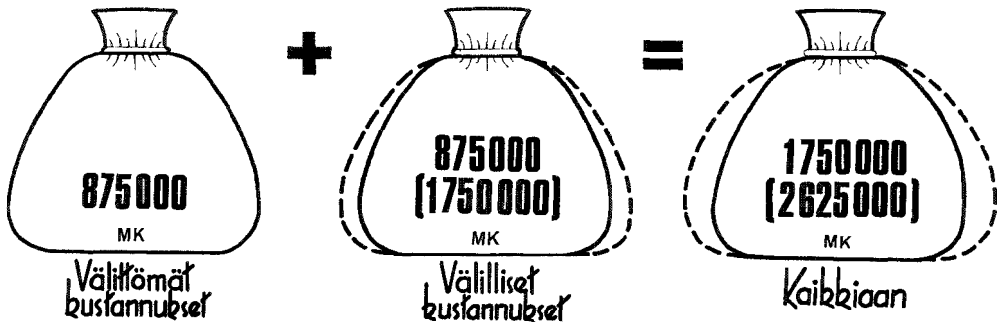
Osasto Avdelning Dept	Tapaturmia Olycksfall Accidents		Menetetyt työpäivät Förlorade arbetsdagar Working days lost						Tiheys/100 työnt. Frekvens/100 arb. Density/100 employees			
			0 vrk. 0 dygn 0 day		1-2 vrk. 1-2 dygn 1-2 days		Yli 2 vrk. Över 2 dygn Over 2 days		Kaikki Totalt Total		Yli 2 vrk. Över 2 dygn Over 2 days	
	1966	1967	1966	1967	1966	1967	1966	1967	1966	1967	1966	1967
Yleinen osasto (-Kv) Allmänna avdelning General Department	19	8	4	0	0	0	15	8	40,5	20,0	32,0	20,0
Konevarikko (Kv) Maskindepånt Mechine Depot	72	60	15	16	0	1	57	43	28,2	23,5	22,4	16,7
Talorakennusosasto Husbyggnadsavdelning Building Construction Dept ..	392	377	99	70	14	22	279	285	44,2	43,6	31,6	33,0
Katurakennusosasto Gatubyggnadsavdelningen Street Construction Dept	312	335	66	42	13	14	233	279	27,8	26,6	20,7	22,1
Puhtaanapito-osasto Renhållningsavdelning Public Cleansing Dept	184	170	38	36	4	6	142	128	22,4	20,1	17,2	15,3
Puisto-osasto Parkavdelning Parks Dept	109	98	21	24	4	3	84	71	25,7	22,1	18,6	16,1
Vuoden aikana Under ett år During the year	1 088	1 048	243	188	35	46	810	814	30,5	28,4	23,8	22,1

H u o m a u t u s: Katurakennusosaston tapaturmatiheysiin v. 1967 vaikuttivat epäedullisesti vuoden loppupuolella työhön otetut työllisyysmiehet, jotka ovat erittäin tapaturma-alttiita.

Mitä tapaturmat maksoivat?

Kuten toisessa yhteydessä on mainittu, tapaturmien aiheuttamat välittömät kustannukset olivat kertomusvuonna 875 462 mk. Tämän lisäksi tapaturmista aiheutuu kau-

pungille välillisiä kustannuksia, jotka voitane arvioida samansuuruisesta markkamääräisestä summasta aina kaksinkertaiseen määräänkin saakka.

Koulutustoiminta

Järjestelytoimisto on pitänyt koulutuskoristoa rakennusviraston henkilökunnasta ja lähettänyt yhteistoiminnassa osastojen kanssa henkilöitä eri kursseille ja koulutustilaisuuksiin seuraavasti:

22 khn koulutustoimikunnan
 kurssille 67 henkilöä
 48 väestönsuojelutoimiston

kurssille	151 henkilöä	
5 työntekijöiden ensiapukurssille	145	»
62 ulkopuolisten järjestämälle kurssille	107	»
9 viraston sisäiselle kurssille ja valistustilaisuuteen ...	417	»
		Yhteensä 887 henkilöä

Lomakkeet

Kertomusvuonna suunniteltiin rakennusvi-

rastoa varten 45 lomaketta ja lomakesarjaa.

Lausunnot aloitteista

Rakennusvirastolle lähetetyistä kuudesta-toista aloitteesta annettiin tai hankittiin lau-

sunnot khn järjestelytoimistolle. Näistä aloitteista palkittiin 6 kpl, yhteensä 43 mk:lla.

Erikoistehtävät

Järjestelytoimistossa suoritettiin julkaisun »Helsingin kaupungin rakennusviraston toimintakertomus 1966» toimitustyö ja taitto. »Rakennusviraston henkilökuntaoppaan» valmistavia kokoamistöitä jatkettiin.

Vuoden aikana tehtiin kaksi sisäistä puhelinluetteloa. Toimistossa annettiin lisäksi lausuntoja räjähdysonnettomuuksista ja kuljetuskysymyksistä, hoidettiin toimistotiloihin liittyviä järjestelyjä, pienoisoröntgenkuvausten ja pölykeuhkotutkimusten organisointia, puhelinluetteloiden ja erilaisten kalenterien tekstiasioita, avustettiin kaupungin kuljetus-

tutkimuksia varten perustettua kuljetuskomiteaa sen tutkimuksissa sekä rakennusviraston johtoa erilaisten lausuntojen antamisessa.

Eräät toimiston henkilökunnasta toimivat kouluttajina useissa erilaisissa kaupungin järjestämissä koulutustilaisuuksissa.

Järjestelytoimiston päällikkö on kuulunut Plk:n toimiston urakkaneuvottelukuntaan ja toiminut sihteerinä työtehoneuvottelukunnan muodostamassa työaikajaostossa, joka sai tehtävänsä valmiiksi 30.8.1967.

KONEVARIKKO

Toiminta

Konekorjaamo on suorittanut vuoden aikana konevarikon työkoneiden korjauksia sekä laskutusta vastaan konepaja-, pelti- ja puutöitä kaupungin kaikille laitoksille. Konekorjaamon sähkötyöryhmä on huoltanut rakennusviraston sähkölaitteiden huollosta ja korjauksista.

Autokorjaamo on suorittanut pääasiallisesti kaikki kaupungin omistamien au-

tojen korjaukset, palolaitosta ja liikennelaitosta lukuunottamatta. Se on huoltanut myös yleistraktorikaluston sekä puhtaanapitokoneet ja -välineet.

Autokorjaamolla käytettiin kuluneen vuoden aikana yhteensä 5 073 kpl kuorma-, henkilö-, paketti- ja erikoisautoja sekä traktoreita erilaisissa korjauksissa, minkä lisäksi suunnilleen samalle määrälle ajoneuvoja suoritettiin huoltotoimenpiteitä.

Suoritetut työt jakautuivat laskutuksen mukaan seuraavasti:

	mk		mk
Puhtaanapito-osasto	1 265 052	Konevarasto	28 244
HKR-hankintatoimisto	1 063 978	Muut kaupungin laitokset	472 238
Katurakennusosasto	824 210		4 535 321
Talorakennusosasto	456 120	Puolivalmiita töitä	110 570
Satamalaitos	214 055		Yhteensä 4 645 891
Puisto-osasto	211 424		

Vuoden aikana jakautuivat konevaraston työkoneiden vuokratulot seuraavasti:

	mk		mk
Katurakennusosasto	2 439 971	Puisto-osasto	255 735
Puhtaanapito-osasto	554 998	Muut kaupungin laitokset	49 783
Satamalaitos	419 817		Yhteensä 4 052 538
Talorakennusosasto	332 234		

Omien koneiden työhönsijoituksia tapahtui vuoden aikana 1 951 kertaa.

Työtilauksia saatiin vuoden aikana konekorjaamolle 3 938 kpl ja autokorjaamolle 5 073 kpl, yhteensä 9 011 kpl.

TALORAKENNUSOSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Talorakennusosastoon kuuluvat suunnittelutoimisto, työtoimisto ja koneteknillinen toimisto.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

56 (55) vakinaista viranhaltijaa,
4 (4) tilapäistä viranhaltijaa,
124 (116) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palkkaista toimihenkilöä.

Näistä oli arkkitehtejä 24 ja insinöörejä 30.

Osaston päällikkönä toimi vs. kaupunginarkkitehti Sakari Siitonen.

Suunnittelutoimiston päällikkönä toimi vs. I apulaiskaupunginarkkitehti Ossi Lepmäki.

Ulkopuolisten arkkitehtitoimistojen suunnittelutyöt valvoi II apulaiskaupunginarkkitehti Ferdinand Salokangas ja hänen siirryttyä 30.11.1967 eläkkeelle vs. II apulaiskaupunginarkkitehti Mikko Karjanoja 1.12.1967 alkaen.

Työtoimiston päällikkönä toimi työpäällikkö, dipl.ins. Esko Toivola.

Koneteknillisen toimiston päällikkönä toimi I koneinsinööri, dipl. ins. Heikki Ranki.

TYÖNTEKIJÄT

Osaston työmailla oli työntekijöiden kokonaismäärä urakoitsijatyöt mukaanluettuna

1.1.1967 1 947 henkilöä ja 31.12.1967 1 351 henkilöä.

TOIMINTA

Suunnittelutoimisto

Huomattavan suuria rakennussuunnitelmia oli tekeillä 93. Näistä oli 47:n arkkitehtisuunnittelu suunnittelutoimiston tehtävänä ja 46 oli annettu yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi.

Toimiston rakennesuunnittelijat laativat rakennepiirustukset 66 työtä varten, kun taas ulkopuoliset rakennesuunnittelutoimistot hoitivat yhteensä 49 eri rakennuksen töiden suunnittelun.

Tärkeimmistä vireillä olleista suunnittelutoimista mainittakoon seuraavat rakennuskohteet:

Yleisen kunnallishallinnon rakennukset: Konsertti- ja kongressitalo, kaupungintalon korttelien 30 ja 31 sekä talon Unioninkatu 28 saneeraus, Kaupunginteatteritalo sekä Töölön kirjasto.

Sairaalatoimen rakennukset: Useitten sairaaloiden muutos- ja peruskorjaustyöt, Nikkilän ja Röykän sairaaloiden uudet henkilökunnan asuinrakennukset sekä sairaanhoitokoulu.

Huoltotoimen rakennukset: Suursuon vanhainkoti, Myllypuron sairaskoti, Pohjois-Haagan, Pukinmäen ja Pihlajamäen vanhusasuntolat, Suursuon vanhainkodin henkilökunnan asuinrakennus, Tervalammen työlaitoksen hoidokkirakennus ja aluelämpökeskus sekä Koskelan sairaskodin G-rakennuksen saneeraus.

Lastensuojelutoimen rakennukset: Teinilän ja Metsäkummun hoitokodit, Riihenkulman lastenkoti Malmilla, Outamon vastaanottokodin sauna- ja pesularakennus, Hyvösen lastenkoti, Solakallion erityiskoulu, Erityislastenkoti, Nuorten työkotit sekä Mellunkylän vastaanottokoti.

Lastentarhain rakennukset: Pihlajamäen, Kontulan, Jakomäen, Yliskylän, Etelä-Haagan, Kannelmäen, Leppäsuon, Tapanilan ja Vuosaaren lastentarhat, Suursuon nuoriso- ja lastentalo sekä eräitä leikkikenttien ohjaajan majoja.

Kansakoulurakennukset: Roihuvuoren, Myllypuron, Puotilan, Jakomäen, Vesalan, Yliskylän, Konalan, Kontulan, Mellunmäen, Puotinharjun ja Vuosaaren uudet kansakoulut, Kallion, Munkkiniemen, Oulunkylän kansakoulujen ja Pakilan kansalaiskoulun laajennus- ja peruskorjaustyöt sekä eräitä tilapäisiä koulurakennuksia.

Ammattioppilaitokset: Erikoisammattikoulu ja Haagan ammattikoulu sekä Kampin ammattikoulutalojen peruskorjaustyöt.

Urheilupuistojen rakennukset: Pirkkolan, Tallin, Herttoniemen, Myllypuron, Pikkukoski-Veräjämäen, Pukinmäen ja Oulunkylän urheilupuistot sekä eräiden urheilukenttien pukusuojat.

Teurastamolaitoksen rakennukset: Kalatukkuhalli.

työt ynnä rakennusviraston uusi toimitalo P. Makasiinikatu 9.

Rakennusviraston rakennukset: Munkkisaaren, Kyläsaaren, Talin, Laajasalon, Herttoniemen ja Viikin puhdistamojen sekä Kyläsaaren jätteidenpolttolaitoksen laajennus-

Väestönsuojelukohteet: Eräiden väestön- ja kalliosuojien laajennus- ja peruskorjaustyöt.

Työtoimisto

Kertomusvuoden aikana valmistuneet rakennukset:

U r a k a l l a

	m ³	m ³		m ³	m ³
Kaupunginteatteri	101 500		Puotilan kansakoulu	17 800	
Haagan ammattikoulu	73 100		Roihuvuoren kansakoulu ..	16 100	
Pohjois-Haagan vanhusten asuintalo	19 200		Pakilan kansalaiskoulun li- särakennus	8 800	
Riihenkulman lastenkoti ...	4 500		Oulunkylän kansakoulun li- särakennus	2 350	
Pihlajamäen lastentalo	3 450		Vesalan kansakoulu	17 100	
Liikenteen keskusvalvomo	960		Malmin ruotsinkielisen kan- sakoulun saneeraus	1 080	
Puotinharjun leikkikenttä- rakennus	545		Munkkisaaren puhdistamo ja konekeskus	44 000	
Tilapäiset kansakoulut	1 800	205 055	Virastotalon Unioninkatu 28 saneeraus	15 000	
O m a n a t y ö n ä			Kontulan lastentalo	3 300	184 430
Suursuon vanhainkoti	49 800		Yhteensä		389 485
Suursuon vanhainkodin asuntola	9 100				

1.1.1968 tekeillä olevat uudisrakennus- ja saneeraustyöt:

U r a k a l l a

	m ³	m ³		m ³	m ³
Erikoisammattikoulu	55 400		Kallion urheilukentän huol- torakennus	1 065	
Pihlajamäen vanhusten asuintalo	36 860		Tilapäisiä kansakouluja 3 kpl	1 680	103 605
Solakallion erityiskoulu ...	8 600				

30. Rakennusvirasto

O m a n a t y ö n ä

	m ³	m ³
Pirkkolan urheilupuiston II vaihe	52 500	
Jakomäen kansakoulu	15 650	
Virastotalo Pohjois-Maka-siinikatu 9	28 500	
Hoitokoti Teinilä	3 570	
Kastelholmantien kalliosuo- ja	16 600	
Kaupungintalon saneeraus .	54 000	
Koskelan sairaskodin G-ra- kenuksen saneeraus ...	18 200	
Pakilan kansalaiskoulun sa- neeraus	6 000	
Munkkiniemen kansakoulun saneeraus	14 700	
Laakson sairaalan itäisen potilasrakennuksen sa- neeraus	27 080	
Laakson sairaalan hoitoko- tien saneeraus	6 550	
Kaupunginpuutarhan työ- ja kasvihuone	4 700	248 050
Yhteensä		351 655

Koneteknillinen toimisto

Koneteknillinen toimisto on hoitanut LVI- teknilliset, sähkötekniilliset ja muut konetek- nilliset tehtävät talorakennusosaston raken- nuskohteissa. Huomattavin työ on ollut kau- punginteatteri vaativine LVI- ja sähkötek- nillisine laitteineen. Se on hoitanut myös näyttämötekniillisten laitteiden hankinnat.

Kaupungin eri laitoksille ja hallintokun- nille on annettu asiantuntija-apua.

Koneteknillisen toimiston lämmöntark- kailua ja kuluvan vuoden aikana toimintansa aloittanutta säätötekniillisten laitteiden huolto- varten on muodostettu erityinen säätö- ja käyttötekniillinen ryhmä, jonka kokonaisvah- vuus on 8 henkeä.

Suunnittelutehtävät on hoidettu pääosal- taan ulkopuolisten suunnittelutoimistojen avulla. Asennustyöt on teetetty urakoitsija- liikkeillä.

TALORAKENNUSOSASTON TYÖKOHTEISIIN KÄYTETYT MÄÄRÄRAHAT

	1967	1966		1967	1966
	mk	mk		mk	mk
Yleisen kunnallishal- linnon rakennukset	21 969 269	16 120 686	Lastensuojelutoimen rakennukset	1 282 302	2 276 619
Oikeus- ja järjestys- toimen rakennukset	10 259	111 617	Kansakoulujen raken- nukset	12 626 295	11 641 646
Palotoimen rakennuk- set	6 281	16 969	Ammattioppilaitosten rakennukset	10 601 845	5 626 142
Sairaaloitoimen raken- nukset	2 706 860	1 552 316	Lastentarhain raken- nukset	1 365 148	2 991 889
Huoltotoimen raken- nukset	11 779 966	7 972 433	Kirjastorakennukset .	277	18 532
			Erinäiset rakennukset	2 064 413	2 425 412

	1967	1966		1967	1966
	mk	mk		mk	mk
Urheilu- ja retkeily-			jaustyöt	2 747 334	2 233 624
toimen rakennukset	6 644 258	12 286 320	Eri laitosten perus-		
Väestönsuojat	5 451 894		korjaustyöt	2 329 363	2 320 750
Eri laitosten laskuun					
suoritetut vuosikor-			Yhteensä	81 585 764	67 594 960

KATURAKENNUSOSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Katurakennusosastoon kuuluvat suunnittelutoimisto ja työtoimisto sekä välittömästi osastopäällikön alaisena yli-insinööri.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

112 (107) vakinaista viranhaltijaa,
1 (1) tilapäinen viranhaltija,
181 (112) työsopimussuhteessa olevaa kk-palkkaista toimihenkilöä.

Vakinaisena osaston päällikkönä toimi katurakennuspäällikkö, dipl.ins. Martti Anttila 1.4.1967 saakka ja 1.10.1967 lukien dipl.ins. Hans Korsbäck.

Työtoimiston päällikkönä toimi I apulaiskaturakennuspäällikkö, dipl.ins. Seppo Hirvonen sekä suunnittelutoimiston päällikkönä II apulaiskaturakennuspäällikkö, dipl.ins. Pavo Hyömäki. Yli-insinöörin tehtäviä hoiti dipl.ins. Risto Nurmisalo.

TYÖNTEKIJÄT

Osaston työmailla oli työntekijöiden kokonaismäärä 1.1.1967 1 047 henkilöä ja 31.12.1967 2 384 henkilöä.

Suunnittelutoimiston tehtäviin kuuluu: suunnitella katurakennusosaston tehtäväksi annetut katujen, teiden, siltojen, viemärei-

den, viemäriveden puhdistuslaitosten ja pumppaamojen, urheilukenttien ja -laitteiden rakennus-, korjaus- ja kunnossapitotyöt sekä laatia yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kanssa suunnitelmat asemakaavoitettavien alueiden viemäroimiseksi ja uusien tai uusittaviksi ehdotettujen katujen tasaamiseksi.

Työtoimiston tehtäviin kuuluu:

johtaa ja valvoo katurakennusosaston omalla työvoimalla suoritettavia em. rakennus-, ja korjaus- ja kunnossapitotöitä sekä antaa vastaavia töitä urakoitsijoille ja valvoo niitä. Työtoimisto suorittaa myös johtoverkkoihin liittyviä töitä kaupungin vesilaitokselle ja sähkölaitokselle.

Katurakennustoiminta on jaettu alueelli-

sesti neljään katurakennuspiiriin, joiden kunkin johdossa on piiri-insinööri. Näiden lisäksi muodostavat kadunpäällystystyöt ja viemärityöt oman, koko kaupungin alueen käsittävän erityispiirin. Katu- ja viemärityöt on suoritettu pääasiallisesti kaupungin omalla työvoimalla, mutta asfalttipäällystystöitä, siltoja, jätevedenpuhdistamoja ym. on annettu erikoisliikkeiden suoritettavaksi urakalla.

Katurakennusosastolla on oma putkivalimo, sepelimurskaamo, tielaboratorio, jätevedentutkimuslaboratorio sekä mittaus- ja maaperäntutkimusryhmä.

Kuten edellisenäkin vuonna on katurakennusosasto hoitanut kertomusvuonnakin yksityistielaisissa tarkoitetun tielautakunnan käsittelemien asioiden valmistelun.

TOIMINTA

Osaston toiminnan taloudellinen tulos v. 1967 käy ilmi seuraavasta talousarviossa olevien menojen ja tulojen sekä kirjanpidon

osoittamien todellisten menojen ja tulojen välillä tehdystä vertailusta:

	Määrärahaa kaikkiaan Mmk	Menot Mmk	Siirto seuraavalle vuodelle Mmk	Säästö Mmk
Varsinaisten menojen osalta	21,64	20,56	0,89	9,19
Pääomamenojen osalta	93,06	58,79	33,85	0,42
Yhteensä	114,70	79,35	34,74	0,61
Käyttövoroista myönnetty	0,60	0,21	0,38	0,01
Työllisyysmäärärahoista myönnetty	11,11	5,90	5,21	—
Tulot	3,87	3,99	—	0,12

Kokonaisbruttomenoista 85,46 Mmk oli katurakennusosaston välittömiä kustannuksia 82,22 Mmk. Näistä olivat uudisrakennustöiden kustannukset yhteensä 68,20 Mmk sekä korjaus- ja kunnossapitotöiden, puhdistus-

menojen ja pumppaamoiden kustannukset yhteensä 14,02 Mmk. Kustannusten jako käy ilmi yksityiskohtaisemmin seuraavasta yhdistelmästä:

Uudisrakennustyöt:

	Mmk	Mmk
— kadut	29,54	
— viemärit pumppaamoinen .	18,50	
— puhdistamot	9,79	
— urheilulaitokset	0,34	
— väestönsuojat	4,13	
— työttömyystyöt	5,90	68,20

Korjaus- ja kunnossapitotyöt: Mmk Mmk

— kadut ja viemärit	4,52
— liikennemerkit	1,53
— katuvalaistus	4,62
— yleiset vesipostit	0,41

Käyttö ja hoito:

— puhdistamot ja pumppamot	2,94	14,02
Yhteensä		82,22

KADUT, TIET JA YLEISET PAIKAT

Katujen korjaus-, kunnossapito- ja päällystystyöt

Päällystettyjen katujen kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 1 288 166 mk.

Päällysteiden uusimiskustannukset olivat

yhteensä 709 187 mk.

Sorateiden korjaus- ja kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 648 762 mk.

Yksityiset urakoitsijat suorittivat osaston tilauksesta päällystystöitä seuraavasti:

Ajoradan päällystämistä

— valuasfaltilla	10 855 m ²
— hiekka-asfalttiberonilla	253 141 »
— asfalttiberonilla	167 584 »
— kantavaa kerrosta bitumiso-	
ralla	262 211 »

tiberonilla

28 579 »

Kivikatujen muuttamista asfalttipäällysteiseksi:

— I vaihe	7 127 »
— II vaihe (kulutuskerros) ...	17 835 »

Yhteensä 867 055 m²

Jalkakäytävien päällystämistä:

— asfalttiberonilla	108 172 »
— valuasfaltilla	11 551 »

Pihamaan päällystämistä asfalt-

Ajoradan paikkausta kuumalla

massalla

3 316 ton.

Omana työnä suoritettiin ajoradan paikkaamista

— kylmällä massalla	960,3 ton.
— kuumalla massalla	639,9 »

5. Huopalahdentie, kulutuskerros

6. Malminraitti välillä Hietapellontie — Vanha Tapanilantie, kulutuskerros

7. Itäväylä välillä Linnanrakentajantie — Siilitie sekä välillä Marjaniementie—Meripellontie, kulutuskerros

8. Mäkelänkatu, kulutuskerros

Suurimmista päällystystöistä mainittakoon:

1. Ristipellontie, kant. kerr. sidottu yläosa
2. Konalantie —»—
3. Vilppulantie —»—
4. Paciuksenkatu —»—

Liikenteen järjestelyt

Kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan määräyksestä tehtiin lukuisia erisuuruisia liikennejärjestelyitä, joista suurimmista mainittakoon:

1. Hämeentien ja Sturenkadun risteys
2. Pysäköintialue Haukilahdenkadulla
3. Linja-autoaseman liikennejärjestely
4. Länsiväylän kaupunginpuoleiset liittymät

5. Itäväylän leventäminen 3+3 kaistaiseksi välillä Kulosaarensilta—Linnanrakentajantie
6. Mäkelänkadun ja Pohjolankadun risteys
7. Koskelantien ja Kustaa Vaasantien risteys
8. Pohjoisrannan leventäminen ja paikoitusalueen teko
9. Lauttasaarentien leventäminen välillä Otavantie—Koillisväylä.

Liikennemerkki-, ajoratamerkintä- ja suojakaidetöitä tehtiin seuraavasti:

Kaistaviivoja maalattu	143 141	jm
Paikoitusviivoja maalattu	8 603	»
Reunaviivoja maalattu	14 045	»
Suojateitä maalattu	25 710	»
Sebrasuojateitä maalattu	20 634	»
Suojateitä tehty massasta	6 352	»
Linja-autopysäkkejä maalattu ..	302	kpl
Uutta suojakaidetta tehty	615	m
Suojakaidetta korjattu	1 022	»
Suojakaidetta maalattu	2 901	»
Uusia liikennemerkkejä asennettu	819	kpl
Liikennemerkkejä uusittu	3 104	»
Liikennemerkkejä oikaistu	8 827	»
Liikennemerkkejä poistettu ...	184	»

Edellämainittujen töiden kustannukset nousivat yhteensä 1 534 651 markkaan, josta liikenteen järjestelyihin varattua määrärahaa käytettiin 1 103 486 markkaa ja kun-

nossapitomäärärahaa liikenne- ja kaistamerkkeihin varattua määrärahaa 431 165 markkaa.

Katuvalaistus

Katuvalaistuksen ja sinisen alueen satamavalaisuksen kustannukset olivat yhteensä 4 615 139 mk.

Yleiset vesipostit

Yleisten vesipostien, Kauppatorin ym. suihkukaivojen vedenkulutuksen, hoidon ja kunnossapidon kustannukset olivat yhteensä 341 087 mk.

Uudet kadut ja tiet

Uusien katujen ja teiden sekä niihin laskettavien muiden töiden kustannukset olivat yhteensä 29 537 095 mk.

Uusia katuja rakennettiin seuraavat neliömetrimäärät:

Ajorataa	285 715	m ²	Jalkakäytävää	46 801	»
Polkupyörätietä	4 766	»	Yhteensä 337 282 m ²		

Kertomusvuonna rakennettujen katujen ja katuosuksien yhteispituus oli 34 638 m.

Kadunrakentamistöistä valtaosa on suoritettu esikaupunkialueilla, joissa asemakaavoitettujen alueiden teiden rakentamista kauduksi on jatkettu ja kokonaan uusia liikenneväyliä rakennettu. Seuraavassa eräitä esimerkkejä:

P a k i l a s s a on rakennettu kauduksi 26 tietä tai tienosaa, yhteispituudeltaan 6 455 m ja yhteispinta-alaltaan 57 903 m².

O u l u n k y l ä n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 17 katua, 2 239 m ja 24 295 m².

V a r t i o k y l ä n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 20 katua, 6 466 m ja 50 107 m².

K o n a l a n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 5 katua, 4 294 m ja 49 930 m².

T a m m i s a l o n kaupunginosassa ovat vas-

taavat luvut 9 katua, 1 115 m ja 7 040 m².
M e l l u n k y l ä n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 7 katua, 1 901 m ja 11 368 m².
L a a j a s a l o n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 6 katua, 1 619 m ja 13 805 m².

Huomattavammista kadunrakennustöistä mainittakoon **K o n a l a n t i e n** (pituus 1 370 m, pinta-ala 22 300 m²), **Y h d y s k u n n a n t i e n** (pituus 1 154 m, pinta-ala 13 981 m²) ja **S y s i m i e h e n t i e n** (pituus 1 054 m, pinta-ala 11 821 m²) rakentaminen asema-kaavanmukaiseen sijaintiin ja leveyteen sekä **I t ä v ä y l ä—S i i l i t i e n** risteyksen rakentaminen (pituus 1 580 m, pinta-ala 29 963 m²).

Kertomusvuonna valmistui **L a h d e n t i e** välillä **K o s k e l a n t i e—L a t o k a r t a n o n t i e**, mihin rakentamiseen katurakennusosasto on osallistunut suorittamalla mm. viemäritöitä, vesijohtojen siirtoja sekä eräitä alikäytävätöitä. **T u u s u l a n t i e l l ä** otettiin **V a n t a a n** sillat käyttöön.

SILLAT

Kertomusvuonna valmistui **I t ä v ä y l ä n** **V i i k i n t i e n** liittymässä 5 siltaa sekä 2 jalankulkusiltaa **N u r m i j ä r v e n t i e n**

yli, toinen suomalais-venäläisen koulun kohdalla ja toinen **K a a r e l a n t i e n** kohdalla.

MITTAUS- JA TUTKIMUSTYÖT

Mittaus- ja maaperätutkimusten kustan-

nukset olivat 448 876 mk.

TIELABORATORIO

Tielaboratorion tutkimukset kohdistuivat pääasiassa kestopäällystystöiden valvontaan sekä kiviaines- ja ruukkuputkitutkimuksiin.

Yhteensä tutkittiin 1 068 eri näytettä, joista tehtiin kaikkiaan 3 423 analyysiä ja mää- räystä.

VIEMÄRIT

Korjaus, kunnossapito ja uusiminen

Viemärien korjaus- ja kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 804 579 mk.

Uudet viemärit

Uusien viemäreiden rakentamiskustannukset olivat yhteensä 18 490 545 mk. Kertomusvuonna rakennettujen uusien viemäreiden yhteispituus oli 65 328 m, josta katurakennusosaston rakentamaa 64 539 m ja aluerakentajien rakentamaa 789 m. Lisäksi rakennettiin valurautajohtoa 500 m.

Kuten kadunrakentamistöissä niin viemäritöissäkin on painopiste ollut esikaupun-

kialueiden töissä. Kantakaupunkialueella on viemäriverkkoa täydennetty ja uusittu.

Huomattavimmista vireillä olevista viemäritöistä mainittakoon *Kyläsaaren* viemäriveredenpuhdistamon eteläinen kokoojaviemäri, joka rakennetaan tunnelina ja jonka kautta kantakaupungin viemäriveresiä tullaan johtamaan *Kyläsaaren* puhdistamoon.

JÄTEVEDEN PUHDISTAMOT JA PUMPPAAMOT

Vuoden 1967 aikana otettiin käyttöön *Munkkisaaren* puhdistamo sekä *Paloheinän* ja *Jakomäen* pumppaamot, ja vuoden päättyessä käytössä oli siten 9 jäteveden puhdistamoja ja 27 pumppaamoja. Lukuihin eivät sisälly *Vosaaren* lammikkopuhdistamo välppäämöineen eikä samana vuonna valmistunut, mutta vasta kesällä 1968 käynnistettävä *Mustikkamaan* pienpuhdistamo.

Herttoniemen puhdistamon ja

Strömsin pumppaamon huomattavat laajennustyöt saatiin pääosiltaan valmiiksi. *Kyläsaaren* uuden puhdistamon vesiaseman paalutustyö päättyi kun *Vosaaren* puhdistamon ja *Viikin* puhdistamon toisen rakennusvaiheen ensimmäiset koneistohankintaurakat allekirjoitettiin.

Vuoden aikana käytettiin rakennusmäärärahoja puhdistamoitten kohdalla 9 791 255 markkaa ja pumppaamoihin 36 576 markkaa.

Puhdistamoitten ja pumppaamoitten käyttö

Kokonaiskäyttökustannukset olivat vakinaisen henkilökunnan palkkausta lukuun-

ottamatta 2 950 000 markkaa.

Sopimukset muiden kuntien kanssa

Helsingin maalaiskunta osallistui Suutrilan ja Pukinmäen pumppaamojen sekä Viikin puhdistamon käyttökustan-

nuksiin osuudellaan 67 900 mk eli 2,3 % vastaavista koko kustannuksista.

Puhdistamoiden toiminta v. 1967.

Verksamheten vid reningsanläggningarna år 1967.

Activities of the purification plants in 1967.

Puhdistamo Reningsanläggning Purification plant	Kyläsaari Byholmen Kyläsaari	Rajasaari Råholmen Rajasaari	Tali	Herttoniemi Herttonäs Herttoniemi	Lauttasaari Drumsö Lauttasaari	Viikki Vik Viikki	Laajasalo Degerö Laajasalo	Munkki- saari Munk- holmen Munkki- saari
Kokonaisvesimäärä 1000 m ³ Total vattenmängd, i 1000 m ³ Total volume of water 1000 m ³ ...	6 000	9 880	14 000	8 500	1 930	13 600	730	1 780
BHK ₅ -määrän vähenemä koko laitoksella BST ₅ -mängdens nedgång i hela verket Reduction in BHK ₅ for the whole plant	33	82	82	6	81	30	75	96
Biologisesti puhdistettu - 1000 m ³ Biologiskt renat, i 1000 m ³ Biologically purified - 1000 m ³ ... (= % koko vesimäärästä) - BHK ₅ -vähenemä (= % av hela vattenmängden) - BST ₅ -nedgången (= % of total water) - drop in B.O.D ₅	1 000	8 600	9 000	2 500	1 660	5 500	730	1 730
(=16%)	(=87%)	(=64%)	(=29%)	(=86%)	(=40%)	(100%)	(=97%)	
% laitokseen tulevan veden BHK ₅ :stä % av BST ₅ i det av verket mot- tagna vattnet % of B.O.D ₅ in water entering plant	98	90	87	89	86	91	75	97
Vain mekaanisesti puhdistettu - 1000 m ³ Endast mekaniskt renat, i 1000 m ³ Only mechanically purified - 1000 m ³	3 000	780	5 000	6 000	270	12	0	50
(= % koko vesimäärästä) (= % av hela vattenmängden) (= % of total water)	(=50%)	(=8%)	(=36%)	(=71%)	(=14%)	(=0,1%)		(=3%)
- BHK ₅ :n vähenemä % - BST ₅ -nedgången % - Reduction in B.O.D ₅ -%	34	46	65	40	54	56	47	53
Puhdistamatta mereen - 1000 m ³ Orenat utsläppt i havet, 1000 m ³ Emptied unpurified into the sea - 1000 m ³	2 000	500	0	0	0	8 100	0	0
(= % koko vesimäärästä) (= % av hela vattenmängden) (= % of total water)	(=34%)	(=5%)				(=60%)		

30. Rakennusvirasto

Uudet puhdistamot

Uusien puhdistamojen rakentamiskustannukset olivat yhteensä 9 791 255 mk.

PALOKAIVOT

Palokaivojen ja altaiden kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 15 000 mk.

UUDET URHEILULAITOKSET

Urheilulaitosten rakentamiskustannukset olivat yhteensä 343 063 mk.

VÄESTÖNSUOJAT

Uusien väestönsuojien rakentamiskustannukset olivat yhteensä 4 131 579 mk.

Kertomusvuoden aikana valmistuivat Pengerpuiston ja Valpurinpuiston väestönsuojien sisätyöt. Vireillä ovat Kanava puiston väestönsuojan sisätyöt.

TYÖLLISYYSTYÖT

Työllisyystöihin käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 5 902 890 mk.

LASKUTUSTYÖT

Katurakennusosasto on suorittanut kertomusvuoden aikana korvausta vastaan tilaustöitä kaupungin muille laitoksille ja osastoille, Helsingin Puhelinyhdistykselle sekä yksityisille, veloittaen asianomaisia yhteensä 10 258 402 mk.

KIVIMURSKAAMOT

Pasilan ja Myllypuron kivimurskaamoissa valmistettiin sepeliä yhteensä 82 003 m³ ja myytiin yhteensä 89 324 m³. Kustannukset olivat yhteensä 787 955 mk ja myyntitulot yhteensä 724 142 mk.

PUHTAANAPITO-OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Osaston toiminta jakaantuu:

Kiinteistöpuhtaanapitoon

— kiinteistöjätteiden kuljetus,	hoito ja kunnossapito,
— jätteiden hävittäminen,	— veden kuljetus yksityistalouksille.
— kaupungin yleisten mukavuuslaitosten	

Katupuhtaanapitoon

— katujen, teiden, yleisten paikkojen ja sa-	hoito,
tama-alueiden kesä- ja talvipuhtaanapito,	— hiekoitushiekkavarastojen hoito.
— lumenkaatopaikkojen perustaminen ja	

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

22 (22) vakinaista viranhaltijaa,	kaista toimihenkilöä.
7 (7) tilapäistä viranhaltijaa,	Osaston päällikkönä toimi puhtaanapito-
43 (43) työsopimussuhteessa olevaa kk-palk-	päällikkö dipl.ins. H e i k k i S a a r e n t o.

30. Rakennusvirasto

Puhtaanapito-osaston koko henkilökunnan määrä v. 1967 eri viikkoina.

Personalens storlek vid renhållningsavdelningen under de olika veckorna år 1967.

Number of people employed by the Public Cleansing Department in various weeks during 1967.

Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers	Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers	Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers	Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers
2	1 492	16	813	30	759	44	977
4	1 424	18	776	32	760	46	1 009
6	1 399	20	757	34	746	48	1 442
8	1 345	22	768	36	745	50	1 392
10	1 201	24	763	38	745	52	1 417
12	1 065	26	761	40	762		
14	1 006	28	762	42	814		

Viikosta 42 lähtien on luvuissa mukana myös työllisyystöissä olleet, joiden lukumäärä suurimmillaan oli 238 henkeä.

Puhtaanapito-osaston käytössä oli v. 1967 (v. 66) kaupungin omistamia moottoriajoneuvoja ja tärkeimpiä työkoneita seuraavat määrät:

— kuorma-autoja	65 (59)	— tiehöyliä	23 (23)
— pakettiautoja	27 (22)	— traktoreita, kumipyörällä	109 (98)
— kasteluautoja	3 (3)	— erikoislumenkuormaajia	1 (1)
— lakaisukoneita, isoja	8 (8)	— kaivontyhjennysautoja	3 (3)
— lakaisukoneita, pieniä	2 (2)	— hiekanlevittimiä autoihin	39 (39)

KIINTEISTÖPUHTAANAPITO

Jätteenkuljetusastioitten hoito on keskitetty Hämeentie 90:ssä sijaitsevaan työnohjoitokeskukseen. Työ tapahtuu kaksivuorotyönä kummankin vuoron hoitaessa tavallaan omaa alueellista piiriään kaupungissa. Käymälälannan ja talousveden kuljetukset hoitaa eri piiri, joka vastaa myös hajoitus- ja sadevesikaivojen tyhjennyksestä ja yleisten käymälöiden hoidosta ja kunnossapidosta. Tuhkan kuljetus hoidetaan kokonaan yksityistä kalustoa käyttäen, mutta työnohjoitusta ja työjärjestelyä varten on osastolla oma työnohjoitopiirinsä.

Jätteenkuljetus on kokonaisuudessaan tilausliikennettä laskutuksen tapahtuessa kau-

pungin tietojenkäsittelykeskusta hyväksi käyttäen.

Jätteiden kaatopaikkoja oli osaston toimesta järjestetty Iso - Huopalahteen ja Vuosaareen. Kaatopaikat hoidetaan täydellisesti valvotun kaatopaikan työmenetelmällä. Työ on kokonaan koneellistettu, laahauskaivukoneen ja puskutraktorin ollessa päätyövälineinä. Jätteet on päivittäin peitetty ja syntynyt niitty on välittömästi kalkittu ja kylvetty kesällä nurmeksi.

Kyläsaaren jätteenpolttolaitos oli toiminnassa kuudennen täyden toimintavuotensa ja pystyi polttamaan noin

Eri jätteenhävityspaikkoihin tuotu jätemäärä (m³) v. 1967.
Mängden av avfall som förts olika avfallsförintningsplatser (m³) år 1967.
Volume of refuse (m³) taken to the various disposal points in 1967.

Paikka Plats Place	Omat autot Med egna bilar Plants lorries	Vieraat autot Med andras bilar Outside lorries	Yhteensä Sammanlagt Total
Kyläsaari Byholmen Kyläsaari	439 560	402 200	841 760
Iso-Huopalahti Stor-Hoplax Iso-Huopalahti	125 335	1 672 000	1 797 335
Vuosaari Nordsjö Vuosaari	9 865	298 700	308 565
Maantäyttöpaikat Jordfyllningsplatser Landfillplaces	24 450	—	24 450
Yhteensä Sammanlagt Total	599 210	2 372 900	2 972 110

Osaston toimesta kuljetetut jätemäärät (m³) v. 1967.
Mängd av på avdelningens försorg transporterat avfall (m³) år 1967.
Volume of refuse (m³) transported by the department in 1967.

Jätteiden laatu Avfallens art Type of refuse	Viety kaato- paikoille Till avstjälp- ningsplatserna Taken to dumps	Viety jätteen- polttolaitokseen Till anläggningen för avfalls- bränning Taken to incine- rator plant	Yhteensä Sammanlagt Total
Talous-, asuma- ja teollisuusjätettä Hushålls-, bostads- o. industriavfall Household and industrial refuse	117 750	439 560	557 310
Tuhkaa Aska Ashes	41 900	—	41 900
Makkilantaa Latringödsel Human manure	5 936	—	5 936
Hajotuskaivosakkaa Sedimenterings slam Cesspool sludge	34 090	—	34 090
Yhteensä Sammanlagt Total	199 676	439 560	639 236

60 % hävitettävästä polttokelpoisesta jätemäärästä.

Kiinteistöjätteiden ja käymälälannan kuljetuksessa oli 41 osaston omaa ja vakinaisemmin 11 yksityisautoa. Vuoden aikana hankit-

tiin lisää jätteenkuljetusautoja, joissa astian-tyhjennys on koneellistettu. Autokantaa ei ole saatu uusituksi puhtaanapito-osaston tehtävien hoidon edellyttämässä tahdissa, mistä johtuen yksityisyrittäjien määrä kaupungissa

on kasvanut ja puhtaanapito-osaston markkinaosuus on pudonnut puolesta kolmanneksen. Asiakaskato on edelleen jatkunut ollen kertomusvuonna 854 asiakasta.

V. 1920° sai silloinen puhtaanapitolaitos tehtäväkseen rankkurin toimeen liittyvät kuljetukset. Näitä kuljetuksia varten osasto

sai nyt uuden erikoisauton, joka on ensimmäinen laatuaan pohjoismaissa.

Osaston toimesta korjattiin pois ja hävitettiin 1 695 eläinraatoa.

Ruoka- ja talousvettä kuljetettiin eri puolille kaupungin liitosalueilla sijaitseville yksityistalouksille ja vedenjakelupaikoille yhteensä 22 988 m³.

Erilaista jätettä noudatettiin seuraavista kiinteistömääristä:

Kaupungin omistamia kiinteistöjä:
— kiinteistöt 670
— rakennustyömaat 113

Muiden kuin kaupungin omistamia kiinteistöjä:
— kiinteistöt 8 096

— rakennustyömaat 192
Kaupungin yleisiä käymälöitä 16
Kaupungin yleisiä vedenheitto-
paikkoja 24
Sadevesikaivoja tyhjennettiin 559
Hajotuskaivoja tyhjennettiin 1 812 talossa
Makkiastioita tyhjennettiin ... 1 895 »

KATUPUHTAANAPITO

Katupuhtaanapitoa varten kaupunki oli jaettu 24 puhtaanapitopiiriin, joista Malmin piiri eli Vantaan idänpuoleinen osa kaupunkia oli katurakennusosaston hoidossa puhtaanapito-osaston laskuun.

Katupuhtaanapitopiirien lisäksi hoidettiin lumenkaatopaikat ja katuhiekkavarastot omina piireinään.

Hiekoitushiekka oli varastoitu kallioon louhittuihin Taivaskalliassa, Herttoniemessä ja Pajamäessä sijaitseviin hiekkasiiloihin. Lisäksi oli kolme avovarastoa eri puolilla kaupunkia.

Työkoneiden käytön tehostamiseksi oli osa koneista keskitetty omaan työkonepiiriin, jonka koneet tekevät työtä alueellisesta piirijaosta välittämättä tilausten mukaan ja painopistesuunnissa. Työkonepiirissä on mm. 5 automatisoitua hiekoituskonetta pääväylälien hiekoittamista varten.

Ajoratojen auraussopimuksia kiinteistöjen kanssa oli kertomusvuoden alkaessa 4 760 ja kertomusvuoden päättyessä 5 225.

Kesäpuhtaanapitosopimuksia oli 70 kiinteistön kanssa.

Edellisten lisäksi hoidettiin 247 kaupungin ja 275 valtion, seurakuntien ja vieraiden valtioiden lähetystöjen kiinteistön katuosuuk- sien puhtaanapito kautta vuoden.

Rakennusjärjestyksen perusteella puhtaanapito-osasto hoitaa Eiran ja Kaivopuiston kaupunginosien katupuhtaanapidon kokonaan ympäri vuoden laskutyönä siten, että kokonaiskustannukset jaetaan tasan kaupungin ja tontinomistajien kesken kunkin hallitseman tontin tai vastaavan maa-alueen pinta-alojen suhteessa.

Lumenkaatopaikkoja oli eri puolilla kaupunkia yhteensä 20. Niitä on entistä enemmän pyritty sijoittamaan jätevedenpuhdis-

tamojen purkujohtojen suualueille, jotta lumi on saatu sulaan veteen ilman kasan muodostusta.

Katujen lakaisujätteitä kerättiin ja kulje-

tettiin kaatopaikoille yhteensä 80 890 m³. Luvussa ovat mukana myös yleisiltä rannoilta puhtaanapitoveneellä kerätyt rantaroskat.

PUHTAANAPITO-OSASTON MENOT JA TULOT V. 1967

Menot

	mk		mk
Varsinaiset palkkamenot	500 264	liikenteen harjoittaminen	4 759 510
Muut palkkamenot	8 810	Yleisten mukavuuslaitosten hoito ja kunnossapito	358 566
Sosiaalimaksut	34 422	Jätteidenkäsittelypaikkojen hoito ja kunnossapito	1 615 149
Huoneistomenot	325 516	Vuokrat maa-alueista ja raken- nuksista	32 264
Kalusto	95 063	Pääomakustannukset	1 122 559
Tarverahat	152 790	Työllisyystyöt	292 392
Autojen hankinta	480 707		
Katujen, teiden, yleisten paikko- jen ja satama- ym. alueiden puhtaanapito	11 776 921		
Jätteiden kuljetus ja muu tilaus-			
			<u>Yhteensä 21 554 940</u>

Tulot

	mk		mk
Sopimuksen mukainen katu- ja satamapuhtaanapito	3 481 044	Lämmön, höyryn, veden, jätteen ja sähkön myynti	339 823
Jätteiden kuljetus ja muu tilaus- liikenteen harjoittaminen	4 467 103	Muut tulot	301 541
Yleiset käymälät	58 155		
			<u>Yhteensä 8 647 669</u>

PUISTO-OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Puisto-osasto huolehtii kaupungin yleisten puistojen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kasvihuoneiden, taimiston, leikkikenttien ja yleisten puistojen kunnossapidosta. Sen toimesta hoidetaan talvella luistinratoja sekä kesällä kahluu- ja koristelammikoita.

Osasto hoitaa niinkään kaupungin eri laitojen ja virastojen hallinnassa olevien tonttien puistoja sekä niitä valtion, seurakuntain ja yksityisten kiinteistöjen istutuksia, jotka kaupunki on ottanut hoitaakseen, suorittaen myös tilaustöitä kaupungin toisille laitoksille.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1967 (v. 66) yhteensä:

15 (15) vakinaista viranhaltijaa,
1 (1) tilapäinen viranhaltija,
20 (19) työsopimussuhteessa olevaa kk-palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi kaupunginpuutarhuri, agron., puutarhatiet.kand. J o n n e T ö r m ä ja apulaiskaupunginpuutarhurina puutarhuri J u h a n i T u u r i.

TYÖNTEKIJÄT

Työntekijöiden lukumäärä vaihtelee töiden kausiluonteisuudesta johtuen huomattavasti vuodenajoittain. Se oli pienimmillään tammi-

kuussa, 216 työntekijää, ja suurimmillaan kesäkuun ja heinäkuun vaihteessa, 799 työntekijää.

TOIMINTA

Puistosuunnitelmat

Suunnittelutoimistossa laadittiin 61 puutarhasuunnitelmaa joista, muiden laitosten

ja rakennusviraston eri osastojen tilauksesta 33. Muita piirustuksia laadittiin 10 kpl.

Kasvihuoneet, lavatarha ja taimisto

Kasvihuoneissa ja lavoissa kasvatettiin 90 000 kukkaryhmäkasvia. Kasvihuoneiden lämmittämiseen käytettiin 13 800 kg koksia ja 155 938 l polttoöljyä n:o 1. Heinänsiemeniä

käytettiin 11 200 kg. Ryhmäruusuja istutettiin 7 420 kpl ja erilaisia yksivuotisia koriste-kasveja n. 90 000 kpl.

Luistinradat ja kelkkamäet

Talvella kunnostettiin ja hoidettiin 28 luistinrataa ja 47 kelkkamäkeä. Luistinratojen

yhteinen pinta-ala oli n. 60 000 m².

Taimistosta puistoihin istutetut, ostetut ja myydyt kasvit (kpl).

Från plantbeståndet till parkerna flyttade och planterade, köpta och sålda växter (st).

Number of plants transferred from nurseries to parks, bought or sold (cases).

Kasvi Växt Plant	Istutettu Planterade Planted	Ostettu Köpta Bought	Myyty Sålda Sold	Lisäty Ökning Added	Varasto Lager Store
Lehtipuita Lövträd Deciduous trees	1 624	315	10	858	15 931
Havupuita Barrträd Coniferous trees	625	2 636	13	—	4 601
Koristepensaita Buskar Decorative bushes	18 139	10 616	220	23 209	69 949
Köynnöskasveja Klängväxter Creepers	566	88	7	—	2 072
Perennoja Perennia växter Perennials	3 426	—	2 198	8 025	28 512
Kukkasipuleita Blomlökar Bulbs	89 036	84 036	—	—	—

Leikkikentät

Leikkikenttien rakentamista jatkettiin Vallilassa, Hermannissa, Munkkiniemen puistotiellä, Puotinharjussa, Pihlajamäessä, Haa-

gassa, Tervasaassa, Kulo-
saassa ja Sotilaspellontielle
Konalassa.

Puistot

Puistojen kunnossapitoa varten oli kaupunki jaettu kesäaikana viiteentoista ja tal-

vella kahteentoista kunnossapitopiiriin.

Kunnossapitokohteita oli vuoden lopussa seuraavasti:

Yleisiä puistoja	420	kohdetta n.	450	ha
Erinäisten kaupungin laitosten puistoja .	140	»	n. 90	»
Sopimuksen perus- teella hoidettavia puistoja	20	»	7	»

Munkkiniemenrannassa, Etelä-Kaarelassa, Munkkiniemen kartanonpuistossa, Oulunkylässä, Kallion virastotalon ja Kaupunginteatterin välisellä alueella, Suursuon puistossa, Roihuvuorella, Myllypurossa ja Tervasaassa.

Uusien puistojen rakentamista jatkettiin Myllykallion, Merikyöpylän, Pajalahden ja Lahnalahden puistossa Lauttasaassa, Kivitorpan ja Huopalahdentien välisellä alueella, Kulosaassa, Alppilassa, Pihlajamäessä, Haagan puistossa, Hermannissa, Puotilassa, Tuomarinkylän kartanon puistossa, Arboretumin alueella Meilahdessa, Kauppalantien ja Nuijamiestentien välisellä alueella,

Uusia rakennustöitä aloitettiin Marjan Niemessä, Konalassa, Ruskeasuolla, Vanhassakaupungissa, Ruukinlahden ja Lemissaaren puistoissa Lauttasaassa, Vuosaassa, II linjan ja Kaupunginteatterin välisessä leikkipuistossa, Kontulassa, Tapanilassa sekä Sibelius-monumentin ja Espilanaadikappelin ympäristössä.

Vesijohtot

Uusia vesijohtoja asennettiin seuraaviin puistoihin:

	m		m
Arboretumin alueella Meilahteen	280	Tähtitorninmäen puistoon	78
Kauppalantien ja Nuijamiestentien vä- lille	284	II linjan leikkikentälle	28
		<u>Yhteensä</u>	670

Suoja-aidat

Panssariverkkoaitoja rakennettiin leikkikenttien suojaksi seuraavasti:

	m	mk		m	mk
Tervasaareen	17	544	Haagan puistoon	60	2 100
Pohjois-Haagan	95	3 040	Suomenlinnaan	125	4 250
Puotilan leikkiniitylle	301	10 535	Lauttasaareen	135	4 795
Braahan leikkikentälle	49	1 764			
					<u>Yhteensä 782 27 028</u>

Työllisyystyöt

Työllisyystöinä suoritettiin pääasiassa puisto- ja leikkikenttien rakentamista.

Suurimmat työt kustannuksineen olivat seuraavat:

Jalankulkuteitä:	mk	Teiden reuna-alueita:	mk
Pakilaan	60 000	Abraham Wetterintiellä	98 876
Pihlajamäkeen	100 000	Läntisellä Moottoritiellä	160 000
Myllypuroon	250 000	Sisääntuloteilla	100 000
Lauttasaareen	102 788		
Tammisaloon	71 445	Puistojen ja leikkikenttien	
Munkkiniemeen	39 213	rakentamista:	
Paloheinään	98 662	Pirkkolan urheilupuistossa	113 776
Kontulaan	142 803	Vuosaassa	42 725
Vartiokylään	43 852	Konalassa	50 000
Laaajasaloon	31 365	Riistavuorella	42 195
Viikinmäkeen	39 047		
Puotinharjuun	79 724		
			<u>Yhteensä 1 666 530</u>

Laskutustyöt

Puisto-osasto on suorittanut tilaustöitä rakennusviraston eri osastoille, kaupungin muille laitoksille sekä yksityisille seuraavan laskutuksen mukaan:

	mk		mk
Rakennusviraston muita osastoja	757 133	Satama- ja liikennelaitosta	1 803
Kiinteistöviraston eri osastoja ...	112 510	Liikelaitoksia	28 261
Sairaalavirastoa	40 486	Palolaitosta	866
Huolto- ja lastensuojeluvirastoa ...	53 973	Yksityisiä	45 476
Kansakouluja ja kirjastoja	67 607		
Urheilu- ja ulkoiluvirastoa	70 783		
			<u>Yhteensä 1 178 899</u>

PUISTO-OSASTON MENOT JA TULOT V. 1967

Varsinaiset menot

	mk		mk
Vakinaiset palkkamenot	460 582	Talvipuutarha	13 838
Muut palkkamenot	7 430	Taimisto	77 857
Sosiaalimaksut	31 624	Puistojen vartiointi	192 537
Huoneistomenot	102 110	Talin lahottamo	2 512
Puisto- ja puutarhakalusto	139 746	Mullan valmistus- ja lannan han-	
Tarverahat	34 979	kinta	64 994
Puistojen ja istutusten kunnossa-		Satunnaiset istutukset ja koristelut	8 121
pito	2 734 690	Tuholaisten torjunta	9 921
Pienet kelkkamäet ja luistinradat	137 880	Metsien ja puistorantojen puhdis-	
Kaupunginpuutarhan kasvihuonei-		tus	32 058
den ja asuinrakennusten lämpö-,		Suoja-aidat	34 800
valaistus ja puhtaanapitokus-		Pääomakustannukset	56 079
tannukset	29 197		
Istutusten ja kasvihuoneiden ve-		Yhteensä	4 313 412
denkulutus	142 457		

Uusien puistojen ja leikkikenttien rakentamiseen käytettiin:

	mk		mk
Vuodelta 1965 siirtyneitä määrä-		Kaupunginhallituksen käyttöva-	
rahoja	779	roista erikseen myönnettyjä	
Vuodelta 1966 siirtyneitä määrä-		määrärahoja käytettiin	42 059
rahoja	97 144	Yhteensä	1 688 499
Vuoden 1967 määrärahoja käytet-		Varsinaiset- ja pääomamenot yh-	mk
tiin	1 548 517	teensä	6 001 911

Tulot

	mk		mk
Tulot kaupungille kuulumattomien		Luontoisedut	9 315
istutusten kunnossapidosta	15 230	Muut tulot	67 661
Kaupunginpuutarhan tulot	62 473	Yhteensä	157 799
Vuokrat	3 120		

V. 1967 valmistuneet puistot, leikkikentät ja kahluuaitaat.
Parker, lekplaner och plaskdammar som blivit färdiga år 1967.
Parks, playgrounds and paddling pools, completed in 1967.

Kohde Anläggning Place	Pinta-ala Areal Area m ²	Kustannukset Kostnader Cost Fmk/1966
Kivitorpan ja Huopalahdentien välinen osa Området mellan Stentorpet och Hoplaxvägen Section between Kivitorppa and Huopalahdentie	14 430	12 946
Haagan puiston kenttä Planen i Hagaparken Haga park sports ground	9 100	65 551
Lemissaarentien varrella oleva puisto Parken vid Lemisholmsvägen The park on Lemissaarentie	39 050	55 253
Vallilan leikkipuistosta osa En del av lekparken i Vallgård Part of the Vallila play-park	2 000	7 431
Puotilan leikkiniitty Lekängen i Botby Puotila play-field	38 000	59 490
Munkkiniemen puistotien päästä osa En del av Munksnäsalléns slut Part of the end of Munkkiniemen puistotie	10 000	83 787
Arboretum Meilahdessa Arboretum i Mejlans Arboretum in Meilahti	16 900	48 287
Kauppalantien ja Nuijamiestientien välisestä puistosta osa (Puropuisto) En del av parken mellan Köpingsvägen och Klubbekrigarvägen (Bäckparken) Part of the park (Puropuisto) between Kauppalantie and Nuijamiestentie ...	17 500	76 890
Oulunkylän puistoista osa En del av parkerna i Äggelby Part of Oulunkylä park	2 000	15 236
Kallion virastotalon ja kaupunginteatterin välinen puisto Parken mellan ämbetshuset i Berghäll och stadsteatern The park between Kallio offices and the City Theatre	3 500	44 918
Pajalahden puisto Smedjeviksparken Pajalahti park	56 000	7 272
Ruskeasuon puistoista osa En del av parken i Brunakärr Part of Ruskeasu parks	7 380	37 820
Vallilan leikkikentän kahluuallas Plaskdammen vid lekplanen i Vallgård Vallila playground paddling pool		35 000

YHTEENVETO

Yleisten töiden lautakunta kokoontui 1967 aikana 56 kertaa ja käsitteli 2 089 asiaa. Se asetti kertomusvuonna keskuudestaan 2 jaostoa sellaisten asiain valmistelua varten, jotka ovat edellyttäneet lisätutkimusten suorittamista ja joissa tämän on katsottu voivan tapahtua paremmin jaoston kuin lautakunnan piirissä. Komitealuontoinen 7.10.1963 § 1 516 asetettu rakennusviraston organisaatiojaosto on allekirjoittanut mietintönsä 10.11.1967.

Rakennusviraston toiminta on 1967 aikana edelleen kehittynyt ja laajentunut.

Hallinnollisen osaston kansliatoimisto on varsinaisten tehtäviensä lisäksi hoitanut Jäähallin ja Kaupunginteatterin rakennustoimikuntien kansliatehtävät.

Yleisen osaston toiminnassa on yhä ollut havaittavissa, että oma työkonekanta on pysytellyt entisellään, josta on ollut seurauksena koneiden vuokrausten kasvaminen. Vuoden lopussa oli viraston käytössä noin 260 omaa ja noin 300 suurempaa vuokrattua työkonetta.

Rakennusvirasto toimii itsenäisenä kassavirastona. Kassanvaihto oli 1967 mk 9 308 491 (v. 66 mk 8 417 816).

Talorakennusosastolla oli 1967 tekeillä huomattavan suuria rakennussuunnitelmia kaikkiaan 93. Näistä oli 47 arkkitehtisuunnittelua suunnittelutoimiston tehtävänä ja 46 oli annettu yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi.

Osaston omat rakennesuunnittelijat laativat rakennepiirustukset 66 työtä varten, kun taas ulkopuoliset rakennesuunnittelutoimistot hoitivat yhteensä 49 eri rakennuksen töiden suunnittelun.

Kertomusvuonna valmistui rakennuksia urakalla 205 055 m³ ja omana työnä 184 430 m³ eli yhteensä 389 485 m³. Uudisrakennus- ja saneeraustöitä oli 1.1.1968 tekeillä urakalla 103 605 m³ ja omana työnä 248 050 m³ eli yhteensä 351 655 m³.

Katurakennusosaston kokonaisbruttomenot olivat 85,46 Mmk, mistä 82,22 Mmk on katurakennusosaston välittömiä kustannuksia. Näistä olivat uudisrakennustöiden kustannukset yhteensä 68,20 Mmk sekä korjaus- ja kunnossapitotöiden, puhdistamoiden ja pumppaamoiden kustannukset yhteensä 14,02 Mmk.

Puhtaanapito-osasto on huolehtinut kaupungille kuuluvan puhtaanapidon suorittamisen, kaupungin yleisten mukavuuslaitosten kunnossapidon, lumen- ja jätteenkaatopaikkojen järjestämisen ja kunnossapidon sekä jätteiden hävittämisen. Osasto on huolehtinut myös maksua vastaan kiinteistöjen jätteiden kuljettamisen jätteenhävittämispaikoille sekä eri sopimuksen mukaan niille kuuluvien katuosuuksien puhtaanapidon. Talvipuhtaanapidosta osasto urakoi kuitenkin yksityisten kiinteistöjen kohdalla vain ajoradan aurauksen ja tasoituksen. Vieraiden valtioiden lähetystöjen, valtion ja seurakuntien katuosuudet pidettiin niiden tilauksesta kunnossa jalkakäytävineen ympäri vuoden. Osaston toimesta on maksua vastaan kuljetettu sellaisille kaupungin liitosalueilla oleville yksityistalouksille ruoka- ja talousvettä, joilla ei ole vesijohtoa eikä kaivoa.

Puisto-osasto on huolehtinut kaupungin yleisten puistojen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kasvihuoneiden, taimiston, leikkikenttien ja yleisten puistojen kunnossapidosta. Osasto on huolehtinut myös puistoissa sijaitsevien luistinratojen sekä kahluu- ja koristelammikoiden hoitamisesta. Se on hoitanut niinkään niitä valtion, seurakuntien ja yksityisten kiinteistöjen istutuksia, jotka kaupunki on ottanut hoitaakseen.